

MOLNÁR
JUDIT

» KÖZTERÜLET

Néhány szó
az emberi szóról

Mostanában gyakran eszembe jut egy ősrégi favicc, amiben a perecvásárló azt mondja: kérek egy peracet és egy emberi szót. A viccek sorában ugyan semmiképpen sincs az éremszerzők között, de ha egy kicsit is átgondoljuk, nagyon megrendítő. Mert ez nem az utcán mindenkit elkapó, még az esetleg adandó öszszeget is megjelölő, agresszív kéregető benső gondolata, hanem azé, aki akaratán kívül valamiképpen elveszítette ember voltának lényegét, a többiekkel való kommunikálás eszközét, az emberi szót. Nem véletlenül emlitem éppen a kommunikációt, hisz olyan időket élünk, amikor ha kell, ha nem, utalásokat hallunk a szükségességéről. De miért ne hallanánk, kérdezhetne vissza a felületesen olvasó, hát nem arról beszélünk?! Nem, nem arról beszélünk, ahogy arról sem, ha nem buzdítjuk embertársainkat a folyamatos lélegzésre, akkor esetleg szemünk láttára esnek össze az utcán. Még aktív tanárként mondhatni minden tanév elején megdöbbenem, mennyire nem tudnak szabadon beszélni a megye legkülönbözőbb iskoláiból líceumba hozzánk került ifjak, sőt gyakran nem is értették, miért kell szóban (is) felelniük. Ha nagy nehezen az első egy-két szót kinyögték, leálltak, s amikor kértem a folytatást, elkezdtek sírni, mondván, hogy készültek. Ilyen esetekben derült ki, hogy az eltelt nyolc év alatt jóformán csak írásban „feleltek”: olyan „fogalmazásokra” kaptak jegyet, hogy hol nyaraltak, a játszótéren mit játszanak, vendégségbe kihez és mikor járnak és hasonlók. A közös négy évünk alatt aztán belejötték, mit jelent értelmes mondatokban kifejezni mindazt, amit megtanultak, és még mostanában is előfordul, hogy egykori diákjaim megköszönik az élő szó használatára való nevelést, mondván, az egyetemen milyen jól mentek a szóbeli vizsgák, a közös munkánk mián. Nem vagyok a műszaki fejlődésnek az ellenzője, sőt, nagyon örülök, hogy ma már a kommunikációnak egyre kevesebb olyan vetülete van, amit digitális úton ne lehetne villámgyorsan megoldani, az viszont nagyon bánt, ha úgy érezzük, ember voltunkról akár le is mondhatnánk, mert csak időpocséklás a beszéd. A telefonüzenetek rövidegbe érdekében a maximális szócsontkítások már a teljes érthetlenség küszöbét súrolják, s a rengeteg összevisszaság után már csak a fára való visszamászás következhet, a remajmosodás, illetve a várakozás, hátha újra használni lehetne megint a régi, jó emberi szót is.

Állati

Repül a sas a magasban, dölyfösen. Mőgötte a kis szürke veréb félve kérde tőle:
– Hová repülsz sas?
De a sas válasza se méltatja, és gyorsan repül tovább. A kis veréb újra megkérdezi:
– Hová repülsz, sas?
Válasz nincs, csak a magabiztos gyors repülés. A kis veréb újra rákérdez félénken:
– Hová repülsz sas?
Mire a sas fölényesen:
– ... (Poén a rejtvényben.)

POÉN	...ALKOHOL, BORSZESZ JUTTAT	VEGYIPARI ALAPANYAG	TARTÓ VISSZA- VONULVA ÉL	TENISZ- PÁLYÁT BÜRKÖLŐ OKTATÓ	TÖPRENG
ÉPÜLETET FELJÚTÓ					
OLASZ VÁROS				KÓDSOROK! HÁROM BARÁT!	
DÉL (RÖV.)	PERU FŐVÁROSA TIZENEGY (NÉMET)				KIFELE! NEHÉZ MINT ...
FÉL JEGY!		A FÖLDRE TESZ -KA, ...			
ELCSENDE- SÍTÉS	A			PAJTA	LITER (RÖV.)

Vágja ki az ezen a héten megjelenő rejtvényeinket, és küldje be 2022. december 4-éig szerkesztőségünk címére (400027 Cluj-Napoca, str. Regele Ferdinand nr. 37). A beküldők között hetente könyvnyereményeket sorsolunk ki.

NYERŐSZELVÉNY

november
23/3

Név:
Cím:

Tel.:

» KALENDÁRIUM

November 23., szerda

Az évből 327 nap telt el, hátravan még 38.

Névnap: Kelemen

Egyéb névnapok: Dániel, Daniló, Dános, Felicita, Géza, Klementin, Klementina, Kolumbán

Katolikus naptár: Szent Kelemen, Szent Kolumbán

Református naptár: Kelemen

Unitárius naptár: Kelemen

Evangélikus naptár: Kelemen

Zsidó naptár: Heshván hónap 29. napja

A **Kelemen** férfinév a latin gyökerű Clemens névből jött létre, jelentése: szelíd, jámbor, jóságos. Női párja: Klementina. Tizennégy pápa viselte ezt a nevet, közülük azonban a római katolikus egyház, mint szakadárt, hármat nem ismert el. Többek között I. (Szent) Kelemen a kőfaragók, kalaposok és a tengerészek védőszentje lett, V. Kelemen Rómából Avignonba helyezte át a pápai székhelyet, majd megszüntette a templomos lovagok rendjét, XIV. Kelemen pedig feloszlatta a jezsuita rendet az abszolutizmusra törekvő európai uralkodók követelésére.

» KISLEXIKON

A versmondás története

A versmondás az irodalmi alkotások (versek, költemények, ritkábban prózai művek) élő szóbeli előadása, amely feltehetően az irodalom legkorábbi formájával, a költészettel párhuzamosan alakult ki. Ez a művészi tevékenység, más elnevezéssel szavalás (latinul declamatio) számos nemzeti kultúrában megtalálható. A versmondás során a szavaló általában a nyelvtani és szövegejtési szabályokhoz igazodva közvetíti, illetve reprodukálja a költő gondolatát, a vers tartalmát, azt az érzést keltve, mintha a költemény – a versben meglévő gondolat – a költői eszközök (képek, rím, ritmus stb.) segítségével, akkor helyben születne meg, amely egyben saját élménye és olvasata a versmondónak. A szavalás – a szónoklat művészetének előiskolája – a 19. század első felében iskolai-retorikai gyakorlatnak is számított. Önálló művészeti ágazatként a reformkor során alakult ki. Az első hivatásos versmondók a színjátszás nagy alakjai voltak. A 19. század és 20. század fordulóját követő időszakban vált igazán jelentőssé. A neves versmondó magyar költők közé sorolható Pilinszky János, Nagy László, Weöres Sándor, Tóth Krisztina és Jónás Tamás.

» MUTATVÁNY

KARIKATÚRA: KÖNCZEY ELEMÉR

» SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírunk a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

2					9			
		9	5			8	4	
4	8		1		7			
1				5	4	2	8	
3	7	4	2				9	
		7			4		3	6
6	4			3	1			
		2						5

» IDŐJÁRÁS

Csíkyszerda
2° / 7°

Kolozsvár
4° / 10°

Marosvásárhely
3° / 10°

Nagyvárad
9° / 11°

Sepsiszentgyörgy
5° / 9°

Szatmárnémeti
5° / 10°

Temesvár
8° / 13°

» HOROSZKÓP

» Kos márc. 21. – ápr. 20.

Elcsitulnak Önben a belső ellentétek, így megtalálja azt a belső egyensúlyt, amire már annyira vágyott. Szenteljen több időt a személyes problémáira!

» Bika ápr. 21. – máj. 20.

Ötleit csak akkor tudja sikerre vinni, ha segítőkre talál. Ámde vigyázzon, feltevel nélkül ne bízson meg senkiben, nehogy véletlenül tévútra juttassák!

» Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Igyekezzen nyitott lenni az új dolgok befogadására, és merjen változtatni a korábbi elgondolásain! A váratlan helyzetekben viselkedjen diplomatikusan!

» Rák jún. 22. – júl. 23.

Sokat töpreng a közelmúlt eseményein, és aztán rájön, hogy hol tévedett. Tegye túl magát a történeten! A tanulságok révén korrigálhatja a lépéseit.

» Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

Mivel túl engedékeny, könnyen kihasználhatják. Válogassa meg, kivel kerül kapcsolatba, ezzel is csökkentve az esélyt arra, hogy túlvállalja magát!

» Szűz aug. 24. – szept. 23.

Tele van energiával, emiatt pedig hajlamosabb vállalni a kellesténél. Most jobban teszi, ha visszavesz a tempóból, és több figyelmet fordít önmagára.

» Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Elérhető közelségbe kerülnek a célkitűzései, az eredmények viszont az Ön kitartásán múlnak. Legyen megfontolt, illetve tartsa meg az optimizmusát!

» Skorpió okt. 24. – nov. 23.

Készüljön arra, hogy szokatlan munkákkal kell megbirkóznia! Őrizze meg az optimizmusát, és hagyja figyelmen kívül az Önt támadó kijelentéseket!

» Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Ezúttal megcsillagotthatja az erőnyeit, és magára vonhatja azon személyek figyelmét, akiktől az előmenetele függ. Maradjon minden helyzetben kitartó!

» Bak dec. 22. – jan. 20.

Nehezen halad a dolgaival, ezért a változások most jótékony hatással lehetnek a tevékenységeire. Legyen nyitott, ne idegenkedjen az újításoktól!

» Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Számos teendő zúdul a nyakába. Csak úgy tud megbirkózni a sok teherrel, ha rangsorolja a tennivalókat, a kevésbé fontosabbakat pedig elnapolja.

» Halak febr. 20. – márc. 20.

Szakmailag sorsdöntő fejlemények várnak ma Önre. Maradjon megfontolt, és lehetőleg mindig cselekedjék összhangban a környezetében élővel!